

ΑΠΑΝΤΑ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ

ΛΥΡΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

- Α' τόμος: Πρόλογος — Ἄλαφροῖσκιωτος — Ραψω-
ψωδίες τοῦ Ἴονιου.
Β' τόμος: Λυρικά (σειρά πρώτη).
Γ' τόμος: Πρόλογος στή ζωή (Οἱ «Συνειδήσεις».)
Δ' τόμος: Μήτηρ Θεοῦ — Πάσχα τῶν Ἑλλήνων —
Δελφικός Λόγος: Ἡ Ἀφιέρωση.
Ε' τόμος: Λυρικά (σειρά δεύτερη).
ΣΤ' τόμος: Ἄγνωστα καί ἀνέκδοτα ποιήματα.

ΘΥΜΕΛΗ

- Α' τόμος: Πρόλογος — Ὁ Διθύραμβος τοῦ Ρόδου —
Σίβυλλα.
Β' τόμος: Ὁ Δαίδαλος στήν Κρήτη — Ὁ Χριστός
στή Ρώμη.
Γ' τόμος: Χριστός λυόμενος ἢ Ὁ Θάνατος τοῦ Δι-
γενῆ — Ἀσκληπιός.

ΠΕΖΟΣ ΛΟΓΟΣ

- Α' τόμος: Ἐπιφυλλίδες, ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες
(1908-1928).
Β' τόμος: Δελφικά — ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες κλπ.
(1921-1951).
Γ' τόμος: Ἐπιφυλλίδες, ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες
(1929-1938).
Δ' τόμος: Ἐπιφυλλίδες, ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες
(1940-1951).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ

ΛΥΡΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

Α'

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΑΛΑΦΡΟΪΣΚΙΩΤΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΕΣ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ

Φιλολογική ἐπιμέλεια

Γ. Π. ΣΑΒΒΙΔΗΣ

ΙΚΑΡΟΣ

ΑΛΛΑΦΡΟ·Γ·ΣΚΙΩΤΟΣ

I

Γυρισμός

Ἕγνος ἱερός, λιονταρίσιος,
 τοῦ γυρισμοῦ, στή μεγάλη
 τῆς ἀμμουδιάς ἀπλωσιά.
 Στήν καρδιά μου
 τὰ βλέφαρά μου κλεισμένα·
 καί λάμπει, ὡσάν ἥλιος, βαθιά μου...

Boή τοῦ πελάου πλημμυρίζει
 τίς φλέβες μου·
 ἀπάνω μου τρίζει
 10 σὰ μυλλολίθοιο ὁ ἥλιος·
 γεμάτες χτυπάει τίς φτεροῦγες ὁ ἀγέρας·
 ἀγκομαχάει τὸ ἄφαντο ἄξόνι.
 Δέ μου ἀκούγεται ἡ τρίσβαθη ἀνάσα.
 Γαληνεύει, ὡς στὸν ἄμμο, βαθιά μου
 καί ἀπλώνεται ἡ θάλασσα πᾶσα.

Σὲ ψηλοθόλωτο κόμα
 τὴν ὑψώνει τὸ ἀπέραντο χάδι·
 ποτίζουν τὰ σπλάχνα
 τὰ ὀλόδροσα φύκια,

ραντίζει τα διάφωτη ή άχνα 20
του άφρου που ξεσπάει στα χαλίκια·
πέρα σβήνει το σύφυλλο βούισμα
όπου ξέχειλο άχοϋν τὰ τζιτζίκια.

Μιά βοή φτάνει απόμακρα·
και άξαφνα,
σάν πανι το σκαρμό που έχει φύγει,
χτυπάει· είν' ό άγέρας που σίμωσε,
είν' ό ήλιος που δεί μπρός στα μάτια μου
— και ό άγνός όχι ξένα τὰ βλέφαρα
στην υπέρλευκην δψη του άνοίγει. 30

Πετιώμαι άπάνω. 'Η άλαφρότη μου
είναι ίσια με τή δύναμή μου.
Λάμπει το μέτωπό μου ολόδροσο,
στο βασίλεμα σειέται άνοιξάτικο
βαθιά το κορμί μου.
Βλέπω γύρα. Το 'Ιόνιο,
και ή έλευτερη γή μου!

Ρώτημα

Θύρα σιωπηλή των 'Ηλύσιων,
έσε άνοιξα πρώτη ; Τριγύρω
βασιλεύουν άχνόφατοι οί κάμποι. 40
Στή γαλήνην ολόφωτος νά μπει
ήρτε ό νοός μου.
Ποιά νέαν ώραιότη θ' άστράνεις
στην δψη μου ;
Μέσα στον άκοίμητο αιθέρα
ή βαθιά γνωριμιά μου ν' άνάψει

τή νέαν άβασίλευτη μέρα ;

Νά, ό χιτώνας μου λάμπει,
γαλίζει σαν του άμμου το κρίνο.
50 Μιάν απόγειαν άγνότη φυσάει.
Κυβερνάω στην άπάρθενην έρημο
μιά άρετή και μιá νιότη.
Γαληνά λάμπουν όλα,
πολύβοα. Σε όλα
δράμει φώς. Και ή ψυχή μου θαμάζει
τὰ γνώριμα μύρα,
βαθιά τὰ δοξάζει.

Σά νά πέρασα
το στερνό του 'Οδυσσέα ταξίδι,
60 όλα τ' άφηκα πίσω μου
πώς άφήνει ένα ντόμα το φίδι.

Κι ως ό θάνατος δξω άπ' τὰ πέλαγα
άλαφρός που του έτάχτηκε,
κλήρα
— ένα άργό ήλιοβασίλεμα —
θα έχει μείνει σ' έμέ,
που τον τρίσβαθον
όπου άνάσανε άγέρα έχω γύρα.

«Όχι, δέν είν' ό θάνατος»
70 τó τάμα έσύ δέν τό 'σοσες'
που είναι ό μακάριος ό λαός σου γύρα ;

'Ακουσμα

Στή χλόην όταν ἐπλάγιαζα,
μέσα μου ἐφώναζε ἡ καρδιά
νὰ ξαπλωθῶ στὸ βράχο.

Πῶς ἔσκιζαν τὸ διάστημα
τὰ μάτια μου! Τριγύρα οἱ βλεφαρίδες
ἀπ' τὰ βαριά ματόκλαδα
μου ἐφέγγανε ὡς ἀχτίδες!
Κι ὄλα στὴν πλάση τ' ἀκουγα
νὰ μου μιλοῦνε τρίςβαθα καὶ ἀντάμα.
Βουβὸ ἀπ' τὰ στήθη ἀνέβαινε, 790
ὥσπε τ' ἀχείλι ἀνάτρεμε
καὶ στὰ βαριά ἐσταμάταγε
ματόκλαδα, τὸ κλάμα.

Ἡ ἀποκάλυψη

Καὶ ἡ πλάση, ὡς ἀπὸ θάνατο
θεοῦ, ἐφαινόταν κατάχνη,
κι ὁ αἰθέρας, πληγωμένος
ἀπ' τ' ἄστρα ὅπου τὴ λάμψη τους
ἀκέρια ἐξεσπαθῶνανε,
ὄλοῦθε ἐκλονιζόντανε
στὸν πόνο περασμένος... 800

Ὁ ἀχνὸς ἀνέβαινε πυκνὸς
καὶ λιβανάτος, σὰ βαρὺ
μιᾶς σκλάβας πίστες τάμα.
Τοῦ φεγγαριοῦ γεμάτη
ἡ ὄψη ἐπάγωνεν
ἀπ' τὸ βουβὸ τῆς δρόσος κλάμα...

Κ' ἔσκισα μὲ τὰ χέρια μου
τὸν πλανερὸ τριγύρω ἀγέρα,
κ' ἐφεξε ὀμπρὸς στὰ μάτια μου,
810 στὰ πέλαγα καὶ στὰ βουνά,
ὁ δρθρος τῶν ἄστρον καὶ ἡ βαθιά,
ἰερὴ τῆς πλάσης μέρα.
Μιά λύρα, τοῦ ἡλιου,
ἀκούγονταν
στὸν τρίςβαθον αἰθέρα!

Καὶ τοὺς ὄσκρους ποτίστηκα,
ἦπια ἀπὸ πάνω τὸ κρασί
τὸ ἀκράτο, τὸ χιλιόχρονο,
ποὺ φούντωσε τὸ γαῖμα μου
820 κ' ἔδεσε κάθε φλέβα,
καὶ μέσα μου ἔκραζε ἡ καρδιά
ὡσάν αἰτοῦ βοερὴ κλαγγή:
«ἀνέβα, ἀνέβα, ἀνέβα!»

Κι ἀνέβηκα. Ἄγιουλιὰ ἐσαλεύανε
τοῦ λιναριοῦ τὰ πεύκια κάτω
τὸ τρεχαντήρι καὶ τὸ πέλαγο
μὲ τὸ ἴδιον ὄνειρο ἐκοιμᾶτο.
Γέλιο καὶ φῶς μέσα στίς φλέβες μου
ἐκύλα. Οἱ παπαροῦνες πλήθια
830 στὰ στάχνα μέσα ἐκοκκινίζανε.
Κ' ἔλεα πῶς εἶναι ἀπὸ τὰ στήθια,
ἀπὸ τὸ γαῖμα μου ποὺ ἐθέρειυεν
ὁ ὄσκρος καὶ τὸ κρασί τὸ ἀκράτο,
τοῦ γέλιου τοῦ βαθιοῦ ἓνα πλάνεμα,

Ἄνεβασμα καὶ πόθος

**Οι Γλαυκες
στον ἔλαιώνα**

τῆ σάρκα μου ἐκατάλαμπε,
κι ἀπ' τῆ βαθιά παγάδα,
τὸ μέτωπό μου λούζοντας
στην παγερὴ ἀπαλάμη,
μὲς στὶς ἐλιές τραβιόμουνα,
καθὼς τραβιέται τὸ πουλι
στοῦ δέντρου τὸ θαλάμι.

Καὶ στὸν οὐράνιο τὸ γιαλό,
ποῦ οἱ νέες οἱ γλαυκὲς ἔβγαιναν
συρτὰ ἀπὸ τὴν κουφάλα τους,
ἀπ' τὰ κλαριὰ πιανόντανε,
καί, ἀσάλευτες, τὰ μάτια
στά λαγαρὰ ἐστυλόνανε,
σὰ λίμνες, μέσα, πλάτια·
κ' ἐγὼ τῆ βλέψη ἐστύλωνα
μ' ἀσάλευτα ματόκλαδα
στά παγωμένα, πδλαμπαν
κ' ἔσβησαν ἀργά, πλεμάτια.
Ἐπειτα, πάλι, ἔπαιρνα ἀργὰ
τὰ πλήθια μονοπάτια...

110

120

Μούχρωμα

Κ' εἶχα ἀπὸ φῶς τὰ μάτια μου
τόσο βαθιά γεμάτα,
πού, ἂν ἔκλεια τὰ ματόφυλλα,
σὰν κλάμα ἀπάνου ἀνάβρυζε,
σὰν κλάμα — καὶ μοῦ τ' ἄνοιγε
σὰ λούλουδα, δροσάτα.
Κι αὐλάκωνε τὸ ἀτάραγο

136

130 μυαλό, κι ἀλάφρωνέ μου,
σὰ δέντρο ποῦ ἀλαφρώνει τὸ
βαθιὰ ἢ πνοὴ τοῦ ἀνέμου,
ρίχνοντας κάτω τὸν καρπό,
καί, λεύτερα, τὰ φύλλα
ἀνακλαδίζονται ψηλά,
σὲ νέαν ἀνατριχίλα·
κι αὐλάκωνέ μου τὸ μυαλό
τὸ φῶς, καὶ μὲς στὶς φλέβες του
ἤσυχα, ἀργὸν ἐκύλα.

140 Κι ὡς κάποιον χέρι ἀόρατο
μοῦ ἀκούμπησε στὸν ὦμο·
κ' ἔλεα πῶς κάποιον ὀδηγῶ
τυφλό, στὸ νύχτιο δρόμο.
Ἄκουα στ' αὐτὶ τὸν ἄγραφο,
βαθὺ τῆς πλάσης νόμο.
Καὶ τὰ ματόφυλλα ἄνοιγα,
στά διάπλατα, μεγάλα,
γιὰ νὰ μὴν πέσει ἀπὸ τὸ φῶς
τὸ μέγα οὔτε μιὰ στάλα·
150 ὅπως οἱ ἐλιές τριγύρω μου,
στὸ δάσο, ἀργὰ τὸ βράδυ
φωτάαν ἀπὸ τὸ μυστικὸ
ποῦ τίς γεμίζει λάδι.

Κι ἂν πλήθιο ἀπάνου ἀνέβαινε,
κοιτάζοντας τὰ μάκρη,
σὰν ὁ Ὀδυσσεάς, ἀφάνιζα
στά βλέφαρα τὸ δάκρυ.

Ὅμηρος

137